

7 פברואר 2021

מבלי לפגוע בזכויות

באמצעות דואר אלקטרוני

לכבוד

ד"ר עופר רז-דרור, סמנכ"ל בכיר מינהל כלכלה

אגף כלכלה, משרד התקשורת

רח' יפו 23

ירושלים 91999

שלום רב,

הנדון: דרישת נתונים בנושא צריכת שירותי תקשורת - שימוע

הגב' מיה יניב, יו"ר ועד עובדי קבוצת סלקום, מילאה ידנו לפנות אליך בשם ועד עובדי קבוצת סלקום, ולהגיש בשמה ובשם ועד העובדים, טיעון בכתב כנגד כוונת משרד התקשורת לדרוש ממפעילי תקשורת למסור לו באופן שוטף נתונים בנושא צריכת שירותי תקשורת.

כפי שכבר ציינה גב' יניב במכתבה לשר התקשורת, ח"כ בני גנץ, מיום 21.1.2021, על משרד התקשורת לחזור בו מהכוונה לדרוש את הנתונים כאמור, והדברים יובאו להלן בהרחבה.

עיקרי ההתייחסות:

1. ביום 17.1.2021 הודיע משרד התקשורת כי בכוונתו לשלוח לכל המפעילים בשוק התקשורת, וכן לבעלי רישיון שונים, דרישה להמצאת נתונים של הלקוחות הצורכים את שירותיהם (להלן - **ההודעה**). באותה הודעה צוין, כי מפעילי התקשורת רשאים להעביר את התייחסותם לדרישה עד ליום 18.2.2021, במסגרת שימוע ציבורי.

2. להודעה צורף נספח א', אשר כולל טבלת אקסל ובה פורטו הנתונים אשר בכוונת משרד התקשורת לדרוש ממפעילי התקשורת (להלן - **דרישת הנתונים**). עיון בטבלת האקסל מעלה, כי מדובר בפרטים אישיים רבים הכוללים מידע מפורט ביחס לצרכנים וביחס להרגלי הצריכה שלהם לרבות הפרטים הבאים:

- א. מספר סידורי של הלקוח וסווג הלקוח כפרטי או עסקי.
- ב. כתובת המגורים של הלקוח (יישוב, רחוב, מס' בניין, מס' דירה, מס' כניסה לבניין ותא דואר).
- ג. פירוט של השירותים אותם צורך הלקוח (טלפוניה, אינטרנט, טלוויזיה).
- ד. המועד בו הפך הצרכן ללקוח של החברה והמועד בו החל לצרוך חבילה ספציפית.
- ה. פירוט התשלומים החודשיים ביחס לכל שירות. במסגרת הפירוט, נדרשת הפרדה בין תשלום חודשי קבוע לבין תשלום חד פעמי, כך שניתן יהיה להבחין בין השניים.
- ו. מהירות גלישה באינטרנט.
- ז. מספר דקות שיחה בפועל בכל חודש.
- ח. היקף שעות הצפייה בערוצי הטלוויזיה, ומספר הממירים. במסגרת זו, נדרשו המפעילים להציג פירוט והפרדה בין שעות צפייה לינארית לבין שעות צפייה שאינה לינארית.

3. הפרטים והמידע שתוארו לעיל הם חלק קטן בלבד מהמידע הרב והמפורט שבכוונת משרד התקשורת לדרוש ממפעילי התקשורת באופן שוטף (מדובר בדרישה להעברת החומר על בסיס חודשי), אולם די ברשימה חלקית זו על מנת להמחיש היטב את הפגיעה החמורה בצרכנים, במפעילי התקשורת, בעקרונות היסוד של המשטר הדמוקרטי ובדין שהתעצב במשך השנים לאורם של עקרונות אלו.
4. כפי שיפורט להלן בהרחבה, דרישת הנתונים משוללת סבירות ומידתיות הנדרשת מכל רשות מנהלית, והיא מהווה חריגה בוטה מן הסמכות שנמסרה למשרד התקשורת. לכך מצטרפת העובדה, כי דרישה זו מהווה הפרה של חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן - **חוק הגנת הפרטיות**), ובנוסף פוגעת בתחרותיות במשק.
5. על רקע זה, ביום 20.1.2021 פנתה גבי יניב אל שר התקשורת, ח"כ בני גנץ, במכתב, שבמסגרתו ציינה כי מדובר במהלך פסול שאינו יכול לעבור במשטר דמוקרטי.
העתק מכתבה של הגבי יניב מיום 20.1.2021 מצ"ב למכתב זה **כנספת א'**.
6. מכתבה של הגבי יניב לא זכה לכל התייחסות, ומהתעלמות זו אין לנו אלא להסיק, כי למשרד התקשורת אין מענה הולם לטענות העקרוניות של גבי יניב, וכי המשרד מקל ראש, ואולי אף מזלזל, בנושא שיש לו משמעות קשה ופסולה, וכן השלכות דרמטיות.
7. במסמך זה להלן, נפרט ביתר הרחבה את הנימוקים המצדיקים את חזרת המשרד מכוונתו לדרוש את הנתונים כאמור.
8. טרם כניסה לגופם של דברים יצוין כי השימוע בעניין דרישת הנתונים נשלח לכל מפעילי התקשורת ואף פורסם באתר האינטרנט המקוון של המשרד. עם זאת, בניגוד למפעילי התקשורת, ציבור הצרכנים אשר פרטיו האישיים הם שנדרשים, למד על הדברים מכלי התקשורת, למרות שדרישת הנתונים נוגעת בציבור כולו ישירות, ומהווה פגיעה בפרטיות של כל אחת ואחד בציבור זה.
- א. **חריגה מסמכות**
9. בהלכה רבת השנים נקבע כי עיקרון חוקיות המנהל הינו עיקרון יסוד במשפט הישראלי. על פי עיקרון זה, פעולות הרשות המנהלית כפופות להסמכה מפורשת בחוק, כאשר מקום בו אין הסמכה כזו, הרשות המנהלית אינה רשאית לפעול.
10. ההקפדה על עיקרון חוקיות המנהל נדרשת ביתר שאת כאשר הרשות מבקשת לפגוע בזכויות יסוד, כאשר במקרים כאלה על ההסמכה להיות ברורה ומפורשת ולהיקבע בחקיקה ראשית. משכך, הוראת חוק כללית אינה יכולה להכשיר פגיעה כזו, וניסיון לפעול מכוח הוראה כללית כזו, הוא אסור ומהווה חריגה מסמכות. רק לאתרונה חזר בית המשפט העליון בשבתו כבגץ על עיקרון חוקיות המנהל במסגרת בגצ 4455/19 עמותת טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה נ' משטרת ישראל, פורסם בנבו, ניתן ביום 25.1.2021:

"עיקרון חוקיות המנהל הוא עיקרון יסוד במשפט הישראלי והוא משמיע לנו כי רשות מנהלית רשאית לפעול אך ורק בדל"ת אמות הסמכות שהוקנתה לה בחוק, ואין היא רשאית לבצע פעולה שאותה לא הוסמכה במפורש לעשות (ראו, למשל: בג"ץ 6824/07 מנאע נ' רשות המסים, פ"ד סד(2) 479, 497-498 (2010) (להלן: עניין מנאע); בג"ץ 7455/05 הפורום המשפטי למען א"י נ' ממשלת ישראל, פ"ד נט(2) 905, 910-911 (2005); יצחק זמיר הסמכות המינהלית כרך א – המינהל הציבורי 74-80 (מהדורה שנייה, 2010); דפנה ברק-ארז משפט מינהלי כרך א 97 ואילך (2010)). עיקרון זה וההקפדה עליו נושאים משנה חשיבות מקום שפעולתה של הרשות עלולה לגרום פגיעה בזכות יסוד. במקרים אלו אין הרשות יוצאת ידי חובתה

בהצבעה על הוראת חוק כללית שיכולה להתפרש כמקור הסמכה לפעולתה, ועל ההסמכה לפעולה להיות ברורה, מפורטת ומפורשת בחקיקה ראשית (עניין מנאע, בעמ' 498-499; בג"ץ 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נגד(4) 817, 831 (1999); בג"ץ 355/79 קטלן נ' שרות בתי הסוהר, פ"ד לד(3) 294, 307-308 (1980); בג"ץ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון פנים, פ"ד נח(2) 746, 761-762 (2004))."

11. והנה, למרות ההלכה הברורה והמפורשת, בכוונת משרד התקשורת לדרוש ממפעילי התקשורת את הנתונים הרבים אודות ציבור הצרכנים, ללא כל הסמכה חוקית המצדיקה את הפגיעה האמורה, ובתוכה הפגיעה האסורה בפרטיות.
12. בהקשר זה יש לציין ולהדגיש, כי הניסיון של משרד התקשורת להצדיק את דרישת הנתונים¹ בהתבסס על סעיף 1ג4 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב - 1982 (להלן - חוק הבזק), הוא ניסיון שנדון לכישלון, שכן סעיף חוק זה אינו כולל הוראה המסמיכה את המשרד לדרוש את הנתונים, בוודאי לא הסמכה מפורשת כנדרש, והדברים עולים בבירור מנוסח הסעיף:
"השר או עובד משרד התקשורת שהשר הסמיכו לכך, רשאי לדרוש מבעל רישיון או ממי שפועל מטעמו בביצוע פעולות בזק, במתן שירותי בזק או בביצוע שידורים, למסור לו, במועד, במתכונת ובאופן שיורה, כל מידע הנחוץ לשם הפעלת סמכויות השר לפי חוק זה, או כדי להקל על ביצועו; בסעיף זה, "בעל רישיון" - לרבות בעל רישיון לשידורים או מי שפועל מכוח היתר כללי ומי שקיבל אישור סוג".
13. ראשית יצוין כי מלשונו של סעיף זה עולה, כי הוא אינו מאזכר מידע על צרכני התקשורת ולו ברמיזה. הדברים מנוסחים באופן כללי ורחב, הן ביחס למידע והן ביחס לסמכויות, באופן שאינו יכול לתמוך בדרישה של משרד התקשורת לדרוש את כתובת המגורים של הלקוחות, את הרגלי הצריכה שלהם ואת שלל הנתונים המפורטים והספציפיים שבכוונת משרד התקשורת לדרוש.
14. שנית יצוין, כי עד היום לא היתה לשר התקשורת כל בעיה להפעיל את סמכויותיו גם ללא המידע המבוקש, ולא היה לו צורך במידע כדי להקל על ביצועו של סמכויות אלו, ומכאן ניתן לקבוע שלא מדובר במידע העונה על דרישת הנחיצות, כאמור בהוראות הסעיף. נרחיב על כך מיד.
15. די באמור עד כה בכדי לדחות את דרישת הנתונים, וזאת בשל היעדר הסמכה מפורשת ולאור חריגה אסורה מן הסמכות שהוקנתה למשרד התקשורת בדין.
16. לפגם זה מצטרפים פגמים נוספים, הממחישים ביתר שאת, עד כמה פסולה ואסורה דרישת הנתונים, ועד כמה לא יכול משרד התקשורת להסתמך על סעיף 1ג4 לחוק הבזק בדרישתו.
17. כך, סעיף 1ג4 לחוק מבהיר מי הוא הגורם המוסמך לדרוש את המידע, ולפי הוראותיו גורם זה הוא שר התקשורת או עובד משרד התקשורת שהוסמך על ידו, אשר הם בלבד שרשאים לדרוש את המידע מבעלי הרישיון. מתוקף הוראה זו, ביום 13.7.2015 הואצלה סמכות שר התקשורת למנכ"ל משרד התקשורת והדברים פורסמו בילקוט הפרסומים². אף על פי כן ובניגוד להוראות החוק המפורשות, דרישת הנתונים הועלתה על ידי סמנכ"ל בכיר מנהל וכלכלה במשרד התקשורת, ד"ר עופר רוז - דרור, ולא על ידי מנכ"ל משרד התקשורת, בניגוד לדין וללא כל סמכות, ועל כן גם מטעם זה, דרישת הנתונים פסולה ודינה להתבטל.

¹ סעיף 2 למכתב משרד התקשורת מיום 17.1.2021.
² י"פ תשע"ה מס' 7078 מיום 20.7.2015 עמ' 7453.

18. כך גם, בסיפא של סעיף 1ג4 לחוק הבזק נקבע תנאי לפיו המידע שניתן לדרוש הוא מידע "הנחוץ לשם הפעלת סמכויות שר התקשורת לפי החוק או כדי להקל על ביצוען", אלא שכפי שנראה להלן, לא זה המצב בענייננו.
19. סמכויות משרד התקשורת והשר העומד בראשו מפורטות בחוק הבזק, הנמנה על שורת החוקים שמטרתם אסדרה ופיקוח על תחום התקשורת.
20. בבגצ 8938/11 "All For Peace" חברה לתועלת הציבור נ' שר התקשורת, פורסם בבנו, ניתן ביום 24.2.2016, נקבע:

"תחום התקשורת האלקטרונית במדינת ישראל, לרבות תחום שידורי הרדיו - מוסדר במארג של מספר דברי חקיקה וחקיקת משנה, אשר הרלבנטיים ביניהם לענייננו הם: חוק רשות השידור, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק רשות השידור); חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן: חוק התקשורת); פקודת הטלגרף האלחוטי ו-חוק הרשות השניה..."

המונה 'רגולציה' (regulation), או: "אסדרה" (ראו: מאגר המונחים באתר האקדמיה ללשון העברית), פירושו: הסדרה, ויסות, הכוונה או התקנה. לרגולציה שני ראשים: האחד - קביעת מדיניות וכללי הסדרה להתנהלותו של תחום פעילות מסוים; והשני - פיקוח על קיומם של כללי ההסדרה שנקבעו, ונקיטה של אמצעי אכיפה במקרה של הפרת הכללים. בתחום התקשורת כללי הרגולציה נועדו בעיקר לאפשר פעילות תקשורת תקינה ולקבוע את המסגרת לקיומה, ובה בעת - למנוע פעילות לא מורשית בתחום (עיינו: יצחק זמיר "פיקוח ציבורי על פעילות פרטית" משפט ועסקים ב, 57 (2005), ובתחום התקשורת - הרגולציה של שירותי התקשורת האלקטרונית בישראל, 17-18).

21. מן האמור עולה, כי תפקידי משרד התקשורת הינם אסדרה, פיקוח ואכיפה של תחום התקשורת, כפי שגם עולה מאתר האינטרנט של משרד התקשורת:

"משרד התקשורת ממונה על ניהול וקביעת מדיניות בענף התקשורת והדואר בישראל. המשרד אחראי על תכנון פיתוח והסדרה של תשתיות התקשורת, אשר מקדמות את השימוש באמצעים דיגיטליים מתקדמים בתחומי התעסוקה, החינוך, הבריאות, התרבות ועוד, ומסייעות לישראל להיות מדינה מובילה בתעשיות עתירות ידע. בנוסף המשרד עוסק ברישוי ופיקוח על בעלי תשתיות התקשורת וספקי התקשורת, פיקוח על חברת הדואר ופיקוח על בעלי תשתיות התקשורת ופיקוח על תעריפים לשירותי התקשורת השונים, ניהול משק התדרים, בקרה ופיקוח על שירותי הטלוויזיה בכבלים ואישור השימוש במכשירי קצה של מערכת בזק".

22. מן הדברים הללו עולה בבירור, כי סמכויות משרד התקשורת מתייחסות למפעילי התקשורת ולבעלי הרישיון שאת פעילותם מוסמך משרד התקשורת להסדיר ועליהם הוא מפקח. עם זאת, החוק אינו מאפשר פיקוח ומעקב אחר הלכות, אשר זכאים לצרוך את שירותי התקשורת ללא פיקוח ביחס לכמות שירותי התקשורת, סוג שירותי התקשורת ועוד, בטח לא על ידי משרד התקשורת.

23. כאמור לעיל, פעילות משרד התקשורת עד היום נעשתה מבלי להידרש למידע המבוקש כיום, ומכאן ברור שהמידע לא נחוץ לשם הפעלת סמכויות משרד התקשורת.

24. לאור האמור, ברי כי מסירת נתונים מפורטים של הצרכנים לרבות כתובת, הרגלי צפייה, הרגלי שיחה ועוד, לא תסייע ולא תקל על ביצוע סמכויות משרד התקשורת שהן כאמור אסדרה, פיקוח ואכיפה של מפעילי התקשורת - אשר לשם פעילותם נדרש רישיון מטעם משרד התקשורת, **ולא על הצרכנים**, אשר מיותר לציין שלא נדרשים לרישיון או לכל אישור אחר ממשרד התקשורת על מנת להתקשר עם מפעיל תקשורת כזה או אחר, כך שהטענה לפיה הנתונים נדרשים לכאורה לשם הפעלת הסמכות משוללת בסיס ואחיזה בסעיף 1ג4 לחוק הבזק, עליו מבקש משרד התקשורת להסתמך.

25. נראה כי הדברים האמורים ידועים וברורים למשרד התקשורת אשר מבין היטב כי דרישתו לנתונים אינה מעוגנת בהוראת דין ואינה קבועה בחקיקה, ועל כן בכדי שלא ישתמע אחרת בדבר הכוונה האסורה לנכס סמכויות שלא נמסרו בדין, מסתתר משרד התקשורת במכתבו אחר נימוק שלפיו דרישת הנתונים הינה פיקוח ומעקב - סמכות שאכן מצויה בחוק, אך מתעלם מן העובדה, כי הוא מבקש אותה להפעיל כנגד הצרכנים - ואת זה אין בחוק³:

"נתונים אודות מאפייני צריכת שירותי התקשורת על ידי המנויים בישראל, עתידים לספק מידע רב אודות צד הביקוש לשירותים אלו, וזאת במקביל לצד ההיצע המשתקף מנתוני התשתיות. הצלבת המידע תאפשר קבלת תמונה מלאה על פעילותם של ספקי התקשורת מחד, וכן על מאפייניו של צרכן התקשורת מאידך. מידע זה צפוי לאפשר מעקב אחר רמת התחרות בתתי-השווקים השונים, תוך זיהוי מגמות ושינויים, לרבות מהלכים אנטי-תחרותיים הדורשים את מעורבות המשרד. כמו כן, המידע צפוי לאפשר ביצוע ניתוחים אודות דפוסי צריכת המנויים, דוגמת בחינת תחליפיות בין שירותים, מאפייני קהלי יעד שונים, רווח עודף, ועוד. מידע זה הנו הכרחי לפעילות הרגולטור בשוק משתנה ודינאמי דוגמת שוק התקשורת, הן ברמת קביעת מדיניות האסדרה והפיקוח והן ביישומה השוטף והיומיומי."

26. ובהמשך⁴:

"בכוונת המשרד לדרוש את העברת הנתונים המפורטים במסגרת דרישת המידע במתכונת חודשית. זאת, במסגרת דרישת מידע לקבלת נתונים עתיים, כך שהמידע האמור יועבר למשרד באופן שוטף וקבוע, וזאת לטובת גיבוש תמונה ברורה ומתעדכנת אודות דפוסי הצריכה של משתמשי התקשורת בישראל, השינויים בביקושים והמצב התחרותי, וחיצוק יכולת המעקב והבקרה של המשרד לטובת ביצוע מהלכים נדרשים בזמן אמת."

27. מנין למשרד התקשורת הסמכות לקבל מידע על הביקוש לשירותים, באשר הביקוש אינו מצוי בסמכותו ובשליטתו ונתון לכוחות השוק ולרצון הצרכנים? מה מסמיך את משרד התקשורת לקבל מידע על דפוסי צריכת מנויים ומאפייני קהל הצרכנים? אין סמכות כזו, ודבר לא מסמיך את משרד התקשורת לקבל את המידע שהוא מבקש.

28. מן הדברים הללו עולה כי משרד התקשורת מבקש באופן מופגן ומפורש לבצע מעקב שוטף אחר דפוסי הצריכה של הלקוחות ואחר הביקושים שלהם, אך אין כל הסבר להנחה הפסולה, לפיה משרד התקשורת הוקם לצורך מעקב ובקרה על פעילויות הצרכנים - למעשה אזרחי המדינה, לשם ביצוע מהלכים שטיבם לא ברור.

³ סעיף 3 למכתב משרד התקשורת מיום 17.1.2021.

⁴ סעיף 7 למכתב משרד התקשורת מיום 17.1.2021.

29. באשר לנימוק שהעלה משרד התקשורת, לפיו דרישת הנתונים נועדה לכאורה לפקח על התחרות ייאמר, כי אין לדרישת הנתונים דבר עם פיקוח על התחרות, והיא אינה תורמת לעידוד התחרות, ההיפך הוא הנכון.

30. חופש התחרות נועד לקדם את טובת הציבור והוא נמנה על אבני היסוד של משטר דמוקרטי. חופש התחרות מגן על הצרכנים ועל היצרנים כאחד, ויפים לעניין זה הדברים שנקבעו בע"א 2247/95 **הממונה על הגבלים עסקיים נגד תנובה מרכז שיתוף לשיווק תוצרת חקלאות בישראל בע"מ**, פורסם בנבו, ניתן ביום 13.12.1998:

"אכן, חופש התחרות הוא אינטרס מובהק של הציבור (ראה בג"ץ 344/89 ח.ס.ה. – סחר בינלאומי בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר ואח' [7], בעמ' 470). התחרות החופשית היא אבן יסוד בכל שיטת משטר דמוקרטי, בהיותה סממן בולט של חירות הפרט להגשמת האוטונומיה שלו. בהגשמת התחרות החופשית ובשמירה עליה יש משום ביזור מוקדי ההכרעה החברתיים ומניעת ריכוז-יתר של כוח בידי השלטון או בידי גופים מונופוליים פרטיים...

ההגנה על התחרות החופשית עומדת גם ביסוד ההגנה על זכויות יסוד אחרות. כך, לדוגמה, אין לנתק בין חופש התחרות לבין חופש העיסוק (ראה בג"ץ 3344/94 שחף נתיבי אוויר בע"מ נ' שר התחבורה ואח' [8]). קיומו של מונופולין או היעדר זכות שווה לעסוק, פוגעת בחופש העיסוק (ראה: מ' גולדברג "חופש העיסוק: מזכות יסוד לחוק יסוד" [16], בעמ' 304-305; בג"ץ 878, 726/94 כלל חברה לביטוח בע"מ ואח' נ' שר האוצר ואח' [9], בעמ' 471). כך, מצב שבו שוק מסוים נשלט על-ידי יצרן בודד יכול למנוע לעתים את יכולתו של פרט אחר להיכנס בשעריו של העיסוק האמור....".

31. עיקרון חופש התחרות עוגן בחקיקה אשר נועדה להגביל את הריכוזיות והפגיעה בתחרות בהתאם לרגולציה, ובכלל זה **חוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח - 1998⁵, החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013** ושורה של חוקים נוספים.⁶

32. הוראות החוקים השונים שנועדו לעודד תחרות, קובעות כללי פיקוח ורגולציה על היצרנים, ועליהם **בלבד**, ובמסגרת זו נדרשים היצרנים לספק מידע רב בנוגע לפעילותם והם כפופים לפיקוח של רשויות השלטון.

33. לעומת זאת, בחינת הרגלי הצריכה אינה מספקת מידע באשר לתחרותיות, והמידע שעל בסיסו נקבעות הערכות ביחס לתחרותיות - מתייחס ליצרנים ולא לצרכנים.

34. כך למשל בעא 7958/10 **פלאפון תקשורת בע"מ נ' מדינת ישראל**, פורסם בנבו, ניתן ביום 1.8.2012, התייחס בית המשפט לחוות דעת כלכלית אשר הציגה מאפיינים של תחרות סבירה. מפסק הדין עולה, כי חוות הדעת התבססה על מידע ביחס למפעילי התקשורת ולא ביחס לצרכנים:

⁵ החוק החליף את חוק ההגבלים העסקיים, תשי"ט-1959.

⁶ חוק קידום התחרות בענף המזון, תשע"ד-2014, חוק משק הדלק (קידום התחרות), תשנ"ד-1994, חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), תשס"ה-2005, חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017.

"מטעם המשיבה הוגשה חוות דעתו של פרופ' אמיר ברנע, שהציג מספר אפיונים למצב של "תחרות סבירה": חלוקת השוק למספר יצרנים, רגטה כלכלית - בלשון פשוטה, כוח שוק רווחי "מעל לנורמלי" - שאינה מתמסכת, השקעה של היצרן בשיפור המוצר ובהתייעלות, מגוון מוצרים ברמות שירות לא הומוגניות וחסמי כניסה נמוכים. מסקנת פרופ' ברנע על יסוד ניתוח השוק בהתאם לפרמטרים שצוינו היתה, כי בשנים 1994-1995 לא התקיימה "תחרות סבירה" גם לאחר שנבחרה סלקום למפעיל שני. הוסבר, כי את התנהגות פלאפון, שבחרה לא להפחית תעריפים, ניתן להבין כאשר השוק אינו הומוגני; כלומר, פלאפון לא ראתה בסלקום מתחרה בפלח השוק שלה, ועל כן לכניסתה לשוק לא היתה השפעה על פלאפון. כן הוסבר, כי בשנת 1994 לא פעל כלל מפעיל שני, ואין אינדיקציה לכך שעצם הצפי לזכייתו השפיע על מדיניות התעריפים ומגוון השירותים של פלאפון...".

35. לאור האמור, ברי כי עידוד התחרות נעשה באמצעות רגולציה ואכיפה ביחס ליצרנים ולא באמצעות הרגלי הצריכה של הצרכנים וכתובתם. כך למשל ולשם השוואה, הריכוזיות של משק החשמל טמונה במונופול של חברת החשמל, ומעקב תמידי אחר הרגלי הצריכה של הצרכנים לא ישפר את הריכוזיות. כך גם, חוק קידום התחרות בענף המזון, תשע"ד-2014, מטיל מגבלות ופיקוח על היצרנים, אולם אינו מציב דרישות מעקב אחר הרגלי הצריכה של הלקוחות.
36. מן הדברים הללו עולה, כי המחוקק העניק אמצעים וכלים למאבק בריכוזיות, אולם מעקב אחר הרגלי הצריכה של הלקוחות לא נמנה על האמצעים הללו ולא בכדי.
37. בכך לא די.
38. מידע מפורט על הרגלי הצריכה וזיהוי מגמות וביקושים של צרכנים, הינו מידע עסקי יקר ערך עבור חברות המבקשות להשיא את רווחיהן, ואסור שיוחזק בידי גורם ריכוזי אחד. הדברים נכונים גם ביחס למפעילי התקשורת ולבעלי הרישיון, כאשר כל מפעיל מחזיק במידע ביחס ללקוחותיו.
39. דרישת משרד התקשורת תוביל למצב בו גוף אחד במדינה, ירכז בידיו מידע עסקי ומפורט בהיקף חסר תקדים, אשר יכול להקנות למחזיק בו יתרונות עסקיים מרחיקי לכת ביחס למתחרים. די בכך שהמידע, או חלקים ממנו ידלוף לאחד ממפעילי התקשורת, כך שתהיה בפניו תמונה עסקית של כל שוק התקשורת והמתחרים בכדי להקנות לו יתרונות עסקיים מרחיקי לכת על פני המתחרים. התממשות של תרחיש מסוג זה, תבטל כל אפשרות לתחרות, ותביא את ענף התקשורת לריכוזיות שטרם נראתה קודם.
40. בתוך כך נראה, כי משרד התקשורת כלל לא נתן את הדעת על הסיכונים האפשריים בדבר דליפה של המידע וההשלכות ההרסניות והבלתי הפיכות על עיקרון התחרותיות במקרה כזה. ודוק; גם אם המידע יהיה גלוי למספר עובדים במשרד התקשורת בלבד, הרי שנדרשים הסדרי ביטחון נרחבים, בכדי לוודא שעובדים שנחשפו למידע, לא יעבירו אותו למי ממפעילי התקשורת, או שיהיו נתונים ללחצים גלויים וסמויים מצד גורמים אשר יבקשו לקבל את המידע.
41. כמו כן, הקמת מאגר נתונים עסקי בהיקף חסר תקדים מתייבת אסדרה לגבי איסורים והגבלות על העסקתם של העובדים הללו בדומה למגבלות הקבועות בחוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), תשכ"ט-1969. אלא שנראה, כי גם נושא זה לא זכה לכל התייחסות מצד משרד התקשורת.
42. זה המקום להזכיר כי שירותי הבזק ניתנו בעבר על ידי המדינה, אולם ברבות השנים הוחלט להפריט אותם. בעקבות ההפרטה, נחקק חוק הבזק, אשר נועד להעביר את השליטה בשירותי הבזק לידיים

פרטיות תוך אסדרה ופיקוח של התחום. הדברים מופיעים בבירור בדברי ההסבר להצעת החוק⁷ משנת 1981. נראה, כי בניגוד למטרת החוק, מבקש משרד התקשורת, להשיב את הגלגל לאחור ואת ניהול שירותי הבזק לבעלות המדינה תוך כפיית מפעילי התקשורת להעביר מידע.

43. אם המידע העסקי והסודות המסחריים שבלב הפעילות העסקית של כל חברה יהיו בידי המדינה, איזה טעם יש לתחרות? להפרטת שירותי הבזק והעברתם לידיים פרטיות? אין זה אלא שלב ראשון בהלאמה של שירותי התקשורת.

44. הנה כי כן, די באמור עד כה, בכדי לפסול את דרישת הנתונים של משרד התקשורת, החורגת מהסמכות שהוקנתה למשרד לפי חוק.

45. על כך נוסף.

46. לצד פסילה עקרונית של דרישת הנתונים מטעמי היעדר סמכות, קיים טעם נוסף הנכון ומתאים לימים אלו שמצדיק גם הוא את פסילת הדרישה, והוא נובע מהעובדה שבימים אלה אין ממשלה מכהנת ומדינת ישראל מנוהלת על ידי ממשלת מעבר.

47. במצב דברים זה ממשלת המעבר אינה נהנית מאמון הכנסת שהתפזרה, וגם אמון הציבור והלגיטימיות מוחלשים בהשוואה לממשלה נבחרת. במצב הדברים הנוכחי, בו סמכות הממשלה אינה מגובה באמון הכנסת, קיים חשש ממשי לפעולה ממניעים פסולים, וחתירה להשגת רווחים פוליטיים.

48. בהנחיית המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עו"ד רוז נורי, מיום 14.1.2021 - בעניין היערכות משפטית לתקופת הבחירות, נקבע⁸:

"בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, תקופת הבחירות בה אנו מצויים מחייבת את הממשלה היוצאת, השרים המכהנים בה ומשרדי הממשלה לנהוג בריסון ובאיפוק בכל הנוגע להחלטות המתקבלות, הקצאת המשאבים ויזמות החקיקה [ראו לעניין זה מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה אל מזכיר הממשלה מיום 23.12.2020]. הטעם לכך כפול - ראשית, על הממשלה היוצאת להימנע, כשהדבר לא נדרש, מהכרעות בלתי הפיכות שיקשו על הממשלה החדשה שתכהן מכוח אמון הכנסת הבאה לממש את מדיניותה לפי רצון הבוחר; שנית, יש להיזהר מפני שימוש לא ראוי בכוח השלטוני ובמשאבי המדינה לתעמולה או להשגת יתרון לא הוגן למפלגה או למועמד".

49. נוכח האמור, הדגיש המשנה ליועץ המשפטי את החובה המוטלת על היועצים המשפטיים בממשלה להנחות את בעלי התפקידים לנהוג בריסון ואיפוק לאור המגבלות⁹:

"נוכח האמור, מוטלת עלינו - היועצים המשפטיים הפועלים מטעמו של היועץ המשפטי לממשלה במשרדי הממשלה ובמחלקת ייעוץ וחקיקה - החובה לסייע בידי הממשלה, השרים ובעלי התפקידים במשרדים כך שההחלטות שתתקבלנה ייבחנו גם על רקע ההוראות המיוחדות הנוגעות לתקופת בחירות, ויעמדו במגבלות הרלבנטיות, מקום בו הדבר נדרש; זאת במסגרת תפקידנו המרכזי לסייע לממשלה לממש את מדיניותה, בגבולות הדין. בהתאם לכך, על היועץ המשפטי

⁷ ס"ח תשמ"ב מס' 1060 מיום 22.8.1982 עמ' 218 (ה"ח תשמ"א מס' 1537 עמ' 355); תחילתו ביום 1.2.1984.
⁸ סעיף 2 להנחיות.
⁹ סעיף 3 להנחיות.

בכל משרד, אשר דרך שגרה מעניק ייעוץ משפטי שוטף ואמון על סיוע לקידום פעילות המשרד והבטחת החוקיות של פעילות זו, להוסיף בימים אלה בחינה נוספת בהיבט הייחודי של התאמת הפעילות לתקופת הבחירות, על כל המשתמע מכך".

50. אין כל סיבה שהחלטה כה דרמטית, שהיא בכלל החלטה חדשה ותקדימית, תתקבל בעיתוי הזה דווקא, ואין דבר שיצדיק ויסביר זאת.

51. בית המשפט העליון קבע כי מתחם הסמכויות של ממשלת מעבר צר מזה המסור לממשלה רגילה והיא נדרשת לנהוג בריסון. יפים לעניין זה הדברים שנקבעו בבג"ץ 7510/19 עו"ד יוסי אור-הכהן נ' ראש הממשלה, פורסם בנבו, ניתן ביום 9.12.2020:

"... עצם קיומה של ממשלת מעבר אשר אינה נהנית מאמון הכנסת ועל כן סמכותה מעוגנת בלגיטימציה דמוקרטית חלשה בלבד, מעורר קשיים חוקתיים. כמו כן קיים חשש משמעותי שממשלה כזו תפעל ממניעים פסולים ולצורך השגת רווח פוליטי בבחירות הקרבות או במטרה לכבול את ידי הממשלה הבאה (ראו ווייל, בעמ' 177). מטעמים אלה, נקבע בעבר בפסיקה כי אף שלממשלת מעבר נתונות סמכויותיה של ממשלה רגילה, בבוא ממשלת מעבר להפעיל את סמכויותיה, עומד לרשותה מתחם סבירות צר מזה העומד לרשות ממשלה רגילה (עניין וייס, בעמ' 470). בהקשר זה ציין בית המשפט כי במתח שבין הצורך ביציבות שלטונית והמשכיות ובין זמניותה של הממשלה ומקור סמכותה הבעייתי, על ממשלת מעבר לנהוג איפוק בפעולותיה..."

52. עוד קבעה ההלכה הפסוקה, כי במקרים בהם אין כורח ודחיפות, מתחייב ריסון ואיפוק ביחס להפעלת הסמכויות, ויפים לעניין זה הדברים שנקבעו בבג"ץ 8815/05 עו"ד אברהם לנדשטיין נ' עו"ד מאיר שפיגלר, פורסם בנבו, ניתן ביום 26.12.2005:

"מציאות זו שבה מכהנת ממשלה כממשלת מעבר מכח הוראות החוק, אך בלא שהיא נהנית מאימון העם, ישנן תוצאות משפטיות. אמנם, לא נמצא הגבלה פורמלית בחוק על סמכויות ראש הממשלה והשרים, ואלה לא צומצמו בדין לפעולות שוטפות בלבד, בין מכח פרשנות ההסדר הסטוטורי החל על הענין ובין מכח עקרון חוקתי כללי של משפט מקובל. אולם, כפיפותה של ממשלת מעבר לעקרונות המשפט הציבורי הכללי, מטילים עליה חובה לפעול בתקופת המעבר בסבירות ובמידתיות, כנגזר מהאופי המיוחד של השלטון בעת זו. חובה זו מצריכה מערך של איזונים אשר נועד, מצד אחד, להבטיח יציבות והמשכיות לבל ייווצר חלל שלטוני; מצד שני, היות ממשלת מעבר ממשל זמני שאינו ניזון מאימון הכנסת והציבור, מוליד צורך בריסון רב בהפעלת סמכויות השלטון, שנועדו ביסודן לעיתות שיגרה. בתקופה זו, מחוייב השלטון באיפוק בהפעלת סמכויותיו לגבי כל אותם עניינים שאין כורח ודחיפות מיוחדת לפעול בהם בתקופת המעבר".

53. ובבגצ 2453/06 ההסתדרות הרפואית בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פורסם בנבו, ניתן ביום 21.3.2006, נקבע:

"ניתן בהחלט להבין הנחיה שהוציא היועץ לפיה על הממשלה והשרים להימנע מקבלת החלטות שאינן נכללות בגדר ניהול שוטף ואשר יש בהן משום רפורמה במדיניות או שינויים בסדרי עדיפויות בעלי השלכה תקציבית משמעותית. ההנחיה האמורה יכולה להסביר מדוע אין זה מן הראוי, על פי השקפת היועץ, כי הממשלה תידרש לנושא שינוי סל הבריאות זמן קצר לפני מועד הבחירות".

54. הדברים מקבלים משנה חשיבות בענייננו, שכן דרישת הנתונים מחייבת עיגון בחקיקה או למצער בתקנות, אלא שחקיקה אינה אפשרית לאור פיזור הכנסת, ונראה כי דרישת הנתונים ללא הסדרה בחוק, אינה אלא ניסיון לנצל את מצב הדברים במסגרתו לא ניתן להעביר חקיקה ולבצע מחטף פסול.

55. החשש למחטף פסול בתקופת כהונה של ממשלת מעבר, מתחזק אף יותר לאור היעדר הדחיפות בדרישת הנתונים. בהקשר זה יצוין, כי גם לשיטת משרד התקשורת, אין מדובר בעניין דחוף, אלא בצורך לעקוב אחר מגמות.

56. לאור האמור, הבהילות שאחזה במשרד התקשורת לבצע שינוי מרחיק לכת בתקופת ממשלת מעבר, מעלה ביתר שאת חשש לניסיון לבצע מחטף פסול, דבר המחזק גם הוא את הקביעה שלפיה משרד התקשורת אינו רשאי לעקוב אחר הרגלי הצריכה של הציבור ולכפות על מפעילי התקשורת להמציא לו מידע שאינו מוסמך לקבל.

ב. דרישת הנתונים פוגעת בפרטיות הצרכנים בניגוד לדין

57. כפי שצוין לעיל, דרישת הנתונים של משרד התקשורת נעשתה תוך חריגה מסמכות ובניגוד לדין.

58. לפגמים אלה מצטרפת גם הפרה של חוק הגנת הפרטיות, אשר נראה כי משרד התקשורת החליט להפוך לאות מתה.

59. סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, מונה שורה של מעשים העולים לכדי פגיעה בפרטיות. בין המעשים המהווים פגיעה בפרטיות נכללים בילוש והתחקות (סעיף 2(2)), הפרת חובת סודיות בדין ביחס לעניינים פרטיים של אדם (סעיף 2(7)), הפרה של חובת סודיות בהסכם ביחס לעניינים פרטיים (סעיף 2(8)), שימוש בידיעה על עניינים פרטיים ומסירה לאתר שלא לשם המטרה שנמסרה (סעיף 2(9)):

"פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

(1) בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרידה אחרת;

(2) ...

(4א)

(6) שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח;

(7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניניו הפרטיים של אדם;

(8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע;

- (9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;
- (10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9);
- (11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד".

60. בסעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות נקבע, כי פגיעה בפרטיות מותרת בכפוף להסכמתו של האדם אשר פרטיותו נפגעת:

"לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו".

61. מלשון החוק עולה, כי דרישת הנתונים של משרד התקשורת אשר נועדה להתחקות אחר מאפייני הצרכנים, וניהול מעקב ובקרה אחר הנתונים הללו, מהווים פגיעה בפרטיות והפרה חמורה של החוק.

62. הפרת הפרטיות ברורה גם למשרד התקשורת, אשר בניסיון לחמוק ממנה, ציין כי בכונתו לאבטח את המידע באמצעות הליכי טוקניזציה¹⁰:

"..אולם כחלק מבניית מסד הנתונים, ובאופן שוטף לאחר מכן, המשרד עתיד לעשות שימוש בהליכי טוקניזציה (Tokenization) אשר מיייתרים צורך זה, שכן המידע המתקבל בסיום הליכים אלה מוצפן ומאובטח, ללא כל יכולת להתחקות אחר המידע במקורי שנמסר על המנוי, וככזה הוא מאבד מפרטיותו".

63. ואולם, משרד התקשורת נתפס לכלל טעות, שכן אופן שמירת המידע לא מכשיר את הפגיעה בפרטיות, ואינו מהווה תחליף להסכמה לפגיעה בפרטיות.

64. בהקשר זה יצוין, כי חוק הגנת הפרטיות מסדיר את הכללים לניהול מאגר מידע, לרבות האבטחה, והחובה לנהל מאגר מידע בהתאם לכללים היא חובה נוספת על החובה לקבל את הסכמת האדם שפרטיו מופיעים במאגר.

65. ודוק: הכללים ביחס לניהול מאגרי מידע, מתייחסים לניהול ואחסון של מידע שהתקבל כדין. משכך, מידע שלא התקבל כדין אינו יכול להיכלל במאגר מידע - גם אם יינקטו סידורי אבטחה מחמירים, ובתוך כך, ניהול המידע באופן מוצפן אינו מיייתר את הסכמת הצרכן למסירת מידע פרטי.

66. התנהלות זו של משרד התקשורת שוללת מן הצרכנים את היכולת להגן על פרטיותם ואת הזכות לסרב להעביר את המידע.

67. נראה כי לשיטת משרד התקשורת, הצרכנים - שעל טובתם הוא מופקד, אינם גורם רלוונטי שיש לבקש את הסכמתו או למצער את עמדתו לפני הפגיעה בפרטיותו. הדברים עולים גם בקנה אחד עם התנהלות משרד התקשורת, אשר כאמור ברישא שלח את מסמך דרישת הנתונים למפעילי התקשורת, אולם נמנע מלשלוח אותו לציבור הצרכנים, שלפי דין רק הסכמתו נדרשת.

68. זאת ועוד, פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות עוסק באסדרה של מסירת מידע על ידי גופים ציבוריים.

¹⁰ הסיפא לסעיף 4 בדרישת הנתונים מיום 17.1.2021

69. אסדרה זו כוללת כללים ומגבלות, מהם עולה כי רשות ציבורית מוגבלת ביכולתה למסור מידע, והיא רשאית לעשות זאת רק במקרים בהם נמסרה לה הסמכה חוקית לכך.

70. בסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות נקבעו ההגדרות לגוף ציבורי, כדלקמן:

“גוף ציבורי” -

(1) משרדי הממשלה ומוסדות מדינה אחרים, רשות מקומית וגוף אחר הממלא תפקידים ציבוריים על פי דין;

(2) גוף ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ובלבד שבצו ייקבעו סוגי המידע והידיעות שהגוף יהיה רשאי למסור ולקבל;

(3) (נמחקה);”.

71. בסעיף 23א. לחוק הגנת הפרטיות נקבעו הגדרות נוספות כדלקמן:

“הוראות פרק זה יחולו על ידיעות על עניניו הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע, כשם שהן חלות על מידע”.

72. בסעיף 23ב. לחוק הגנת הפרטיות נקבע כי מסירת מידע כפופה לדין:

“ (א) מסירת מידע מאת גוף ציבורי אסורה, זולת אם המידע פורסם לרבים על פי סמכות כדין, או הועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין, או שהאדם אשר המידע מתייחס אליו נתן הסכמתו למסירה...”.

73. מן הדברים הללו עולה, כי בהתאם להוראות החוק גוף ציבורי אינו רשאי למסור מידע ללא הסכמת האדם אשר המידע מתייחס אליו.

74. בסעיף 23ג. לחוק הגנת הפרטיות, הותרה העברת מידע בין גופים ציבוריים, ככל שלא נאסרה בדין:

“מסירת המידע מותרת, על אף האמור בסעיף 23ב, אם לא נאסרה בחיקוק או בעקרונות של אתיקה מקצועית -

(1) בין גופים ציבוריים, אם נתקיים אחד מאלה:

(א) מסירת המידע היא במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע והיא דרושה למטרת ביצוע חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו;

(ב) מסירת המידע היא לגוף ציבורי הרשאי לדרוש אותו מידע על פי דין מכל מקור אחר;

(2) מגוף ציבורי למשרד ממשלתי או למוסד מדינה אחר, או בין משרדים או מוסדות כאמור, אם מסירת המידע דרושה למטרת ביצוע כל חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו;

אולם לא יימסר מידע כאמור שניתן בתנאי שלא יימסר לאחר”.

75. מהוראות החוק עולה, כי גם גופים ציבוריים אינם רשאים לפגוע בפרטיות והם כפופים לחקיקה קפדנית, והם רשאים למסור את המידע בהתאם למגבלות הקבועות החוק, ואלו לא כוללות הסמכה המאפשרת למשרד התקשורת למסור את המידע לגופים פרטיים.

76. משזה המצב, אין טעם בקבלת המידע אצל משרד התקשורת, שכן ממילא לא יוכל לעשות עם המידע דבר שיאפשר לו להגשים את המטרות שהניח בבסיס דרישת הנתונים, שהרי כל פעולה שיעשה בהקשר זה תחייב חשיפת נתונים, או מגמות באופן שיחשוף בפני כל אחד מהמפעילים או בעלי הרישיון את המצב אצל המתחרים.

77. הזכות לפרטיות הינה זכות יסוד במשטר דמוקרטי ויפים לעניין הזה הדברים שנקבעו בבג"צ 1550/18 עמותת הפורום החילוני נ' שר הבריאות, פורסם בנבו, ניתן ביום 30.04.2020 :

"הזכות לפרטיות הוכתרה בפסיקתנו כ"אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי [...] המבססות את הכבוד והחירות להן זכאי אדם כאדם, כערך בפני עצמו" (ע"פ 5026/97 גלעם נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (13.6.1999) (להלן: עניין גלעם); עניין מנאע, בעמ' 515-517; בג"ץ 844/06 אוניברסיטת חיפה נ' עוז, פ"ד סב(4) 167, 206-207 (2008)). הזכות לפרטיות קשורה במהותה לאוטונומיה של הפרט ולהכרה ביחודו אל מול האחרים והיא משמיעה לנו כי האדם יכול לבחור מה תהיה מידת המעורבות של החברה בהתנהגותו ובמעשיו הפרטיים, ולהחליט מי, אם בכלל, יוכל להיחשף למידע הנוגע אליו".

78. לאור כל האמור לעיל, ברי כי דרישת הנתונים של משרד התקשורת מהווה פגיעה בפרטיות בניגוד לדין ודינה להתבטל.

ג. סוף דבר

79. מן המקובץ עולה כי דרישת הנתונים של משרד התקשורת נעשתה תוך חריגה מסמכות והפרת הדין, והדברים חמורים ביתר שאת שעה שהדרישה מוצגת ללא הסמכה חוקית ובתקופה בה מכהנת ממשלת מעבר.

80. לאור כל האמור לעיל, הנכם נדרשים לבטל את דרישת הנתונים ואת הניסיון לכפות את הדרישה על מפעילי התקשורת בניגוד לדין.

81. אין באמור, ובשאינו אמור, כדי למצות את זכויות ואו טענות ועד העובדים בעניין זה.

בכבוד רב,

ליהי בכר, עו"ד

כפיר זאב, עו"ד

כפיר זאב, משרד עורכי דין

העתק

עו"ד מיכל הלפרין, הממונה על התחרות, רשות התחרות.

ד"ר שלומית ווגמן רטנר, ראש הרשות לאיסור הלבנת הון ומ"מ ראש הרשות להגנת פרטיות.

גבי לירן אבישר בן-חורין, מנכ"לית משרד התקשורת.

עו"ד רן נזרי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי).

גבי מיה יניב, יו"ר ועד עובדי קבוצת סלקום.

נספח א'

נכבדי,

הנדון: דרישת נתונים בנושא צריכת שירותי תקשורת - שימוע

ביום 17.1.2021 פרסם משרד התקשורת כי הוא מעוניין ליצור בסיס נתונים משרדי הכולל מידע על מאפייני צריכת השירותים בקרב מנויי חברות התקשורת, וכי לשם כך בכוונתו לחייב את חברות התקשורת להעביר אליו על בסיס חודשי ברמת לקוח(!), נתונים רבים וביניהם: פרטי לקוח, פרטי חבילה נצרכת - לרבות תאריך הצטרפות לחבילה ותעריפיה, פירוט שירותים סלולריים, טלפוניים ושירותי טלוויזיה הנצרכים על ידי הלקוח, ובכלל זה פירוט לגבי מהירויות הגלישה, מספר דקות השיחה, היקף שימוש בדאטה ועוד.

כיושבת ראש ועד עובדי קבוצת סלקום, הדרישה הזו של משרד התקשורת הותירה אותי המומה, ואין לי ספק שאין לה שום סיכוי לעבור במשטר דמוקרטי המעניק ערך ראשון במעלה לזכותו של כל אזרח - ובכלל זה גם כל לקוח של חברת תקשורת כזו או אחרת, לפרטיות.

אין שום הצדקה, לא בדין ולא בכלל, שחברות התקשורת יחשפו את כל הנתונים של לקוחותיהם, ואין שום סיבה נראית לעין שמדינת ישראל תרכז אצלה את פרטי כל הלקוחות של חברות התקשורת, למעט, כך נדמה, שכרון כוח של מאן דהוא ורצון בלתי סביר לצבור ידע ומידע קריטיים על הציבור לצרכים שאינם עולים לכאורה בקנה אחד עם טובת הציבור.

הדבר היותר חמור הוא, שכוונת משרד התקשורת לייצר את בסיס הנתונים כאמור, פורסמה בזמן שכבר היה ידוע כי מדינת ישראל הולכת לבחירות, ולמרות שבתקופה זו חלה חובה מוחלטת על משרדי הממשלה לרסן את עצמם ולנהוג באיפוק בקבלת החלטותיהם, דווקא במשרד התקשורת מישהו החליט להשתולל ולנצל את חלון הזמנים הזה על מנת לשאוב את כל המידע על אזרחי ותושבי המדינה באמצעות חברות התקשורת.

מדובר במידע קריטי החוסה תחת הגנת הפרטיות, שהוא גם מידע עסקי של החברות, ועם כל הכבוד לאגינדות שמשרד התקשורת רוצה לקדם, אנחנו לא ניתן לכך יד.

אני מבקשת להודיע לך כי לא משנה מה תהיה עמדת הנהלת קבוצת סלקום, וללא כל קשר אליה, עובדי החברה לא ישתפו פעולה עם המהלך, תוך שנפעיל לצורך כך את כל הכלים החוקיים העומדים לרשותנו, לרבות פניה לערכאות משפטיות, על מנת לעצור מהלך זה.

לא אתן יד למהלך כל כך פוגעני, כל כך דורסני וכל כך לא דרוש.

אני קוראת לכל חברותיי וחבריי, יושבי ראש הוועדים בחברות התקשורת האחרות, להצטרף אליי, למחות כנגד כוונת משרד התקשורת ולשמש כקול השפוי של אזרחי ותושבי מדינת ישראל.

בכבוד רב,

מיה יניב, יו"ר

